

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1.Sursa datelor o constituie capitolul cifra de afaceri (CA) din cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în servicii (SERV TS), în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 94,62% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 1600 operatori economici cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (diviziunea CAEN Rev.2 45) și servicii de piață prestate populației (hoteluri și restaurante, activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; activități de asistență turistică, jocuri de noroc și alte activități recreative, coafură și alte activități de înfrumusețare, spălarea, curățarea articolelor textile și a produselor din blană, activități de pompe funebre, întreținere corporală și alte servicii pentru persoane fizice). Volumul de eșantionare s-a determinat impunând, la nivel țară, o precizie a estimațiilor de $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%.

3. Concepte și definiții

Cifra de afaceri (excl. TVA) reprezintă veniturile totale înregistrate de către întreprindere în perioada de referință, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare exercitate de aceasta, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților. Subvențiile primite de la autoritățile publice sau instituții ale UE **sunt incluse** în cifra de afaceri. Cifra de afaceri **nu include** accizele și veniturile din vânzarea sau transferul de mijloace fixe.

Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (diviziunea CAEN Rev.2 45) include toate activitățile (cu excepția fabricării și închirierii) privind autovehiculele și motocicletele, inclusiv camioane, cum ar fi vânzarea cu ridicata și cu amănuntul a vehiculelor noi și second hand, repararea și întreținerea vehiculelor și vânzarea cu ridicata și cu amănuntul a pieselor și accesoriilor pentru autovehicule și motociclete. Sunt incluse, de asemenea, activități ale agenților comisionari implicați în vânzarea cu ridicata sau cu amănuntul a vehiculelor, vânzarea cu ridicata a autoturismelor la licitație sau prin internet. Această diviziune include, de asemenea, activități ca spălarea, lustruirea vehiculelor etc. Această diviziune exclude vânzarea cu amănuntul a carburanților și a produselor de răcire sau lubrifiere sau activități de închiriere a autovehiculelor sau motocicletelor.

Serviciile de piață prestate populației sunt acele activități care fac obiectul vânzării și cumpărării pe piață - având ca principal beneficiar populația - și sunt produse de societăți ale căror venituri provin în proporție de cel puțin 50% din vânzarea producției proprii, indiferent de denumirea prețurilor practicate (tarif, taxă, preț de vânzare). În ancheta lunară privind serviciile de piață prestate în principal pentru populație sunt cuprinse activitățile: hoteluri și restaurante, activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; activități de asistență turistică, jocuri de noroc și alte activități recreative, coafură și alte activități de înfrumusețare, spălarea, curățarea articolelor textile și a produselor din blană, activități de pompe funebre, întreținere corporală și alte servicii pentru persoane fizice.

4. Algoritmul de calcul

Indicii de volum ai cifrei de afaceri sunt indici de tip Laspeyres și sunt calculați în condiții metodologice și de prețuri comparabile. Pentru exprimarea valorilor din perioada curentă în prețurile perioadei de referință se utilizează indici de prețuri deflatori (indicele prețurilor de consum). Primii indici obținuți sunt la nivel de clasă/grupă CAEN Rev.2 apoi prin agregări succesive se obțin indici la niveluri agregate. Ponderile utilizate la agregare sunt calculate pe baza cifrei de afaceri conform rezultatelor Anchetei Structurale în Întreprinderi din anul de referință (2015).

IMPORTANT! Pentru a evidenția schimbările din structura economiei, începând cu publicarea datelor pentru luna de referință **ianuarie 2018**, anul de bază utilizat în calculul indicilor, pentru toți indicatorii pe termen scurt a fost modificată din 2010 în 2015.

Schimbarea anului de bază presupune și actualizarea sistemului de ponderare, pentru a reflecta modificările structurale intervenite în activitățile din economia națională. Aceste modificări au determinat recalcularea și revizuirea corespunzătoare a seriilor de date publicate anterior.

Schimbarea anului de bază s-a făcut în doi pași, respectiv rebazarea indicilor pentru perioada 2005-2014 la noul an de referință (2015=100) și recalcularea indicilor cu noul sistem de ponderare începând din ianuarie 2015 și până în prezent.

Odată cu trecerea la noul an de bază și noul sistem de ponderare 2015, seriile de timp în bază 2010 nu vor mai fi disponibile. Noile serii de date, în bază 2015, vor fi disponibile progresiv, în baza de date TEMPO online, începând cu luna martie 2018, când se vor disemina datele aferente lunii ianuarie 2018. Aceste modificări vor apărea și în comunicatele de presă, publicațiile statistice editate de INS și în baza de date TEMPO online.

Oficiul de Statistică al UE (Eurostat) și celelalte State Membre ale UE, vor proceda similar și simultan la schimbarea anului de bază, în vederea asigurării comparabilității între statele membre.

5. Pentru ajustarea seriilor de date s-a folosit pachetul de programe JDEMTRA+, care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă. Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea din seria brută a acestor efecte, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ).

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie implică recalcularea seriilor ajustate diseminate anterior (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosit și numărului de observații disponibile).

Ajustarea nivelurilor agregate s-a realizat prin **metoda directă** care presupune ajustarea directă a seriilor agregate. Utilizarea metodei directe poate conduce la unele inconsistențe în seriile de date (respectiv, agregatele să nu fie cuprinse întotdeauna între valorile componentelor din care provin).

6. Calculul indicilor de volum ai cifrei de afaceri față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2015=100), se realizează astfel:

- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii respective la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100;
- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

7. Datele sunt provizorii și periodic pot fi revizuite pe baza rectificărilor ce se efectuează retroactiv de către operatorii economici din eșantion.